

VERSLAG
OVER DE FINANCIËLE TOESTAND EN DE EVOLUTIE
VAN HET PERSONEELSBESTAND VAN
HET HOGER ONDERWIJS IN 2017

DEEL 3 – sector associaties

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	4
1 LIJST VAN DE ASSOCIATIES EN HUN INSTELLINGEN	5
2 FINANCIËLE ANALYSE VAN DE JAARREKENINGEN VAN DE ASSOCIATIES	6
2.1 AGGREGATIE EN VERGELIJKBAARHEID.....	6
2.2 GEAGGREGEERDE JAARREKENING	6
2.2.1 Geaggregeerde bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten	7
2.2.2 Geaggregeerd bedrijfsoverschot / bedrijfstekort.....	8
2.2.3 Geaggregeerd financieel resultaat	9
2.2.4 Geaggregeerd uitzonderlijk resultaat.....	10
2.2.5 Evolutie en opbouw van het geaggregeerd resultaat van het boekjaar	11
2.3 JAARREKENING: ENKELE KENGETALLEN PER ASSOCIATIE	13
2.4 GEAGGREGEERDE BALANS	14
2.4.1 Activa	16
2.4.2 Passiva	18
3 FINANCIERING VAN PROJECTEN	20
3.1 INTERFACEDIENST	20
3.2 INDUSTRIEEL ONDERZOEKSFONDS	21
3.3 EXPERTISECEL WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	21
3.4 EXPERTISENETWERK LERARENOPLEIDING	22
3.5 SPORT.....	23
3.6 SUPERCOMPUTER.....	23
3.7 ANDERE	24
3.7.1 Ecocampus	24
3.7.2 Brutus.....	24
3.7.3 Taal tot de derde macht.....	25
3.7.4 Kunst.....	25
3.7.5 Droge Voeding Kassa 4.....	25
3.7.6 Makerspace	25
3.7.7 Kick Off the Campus.....	25

4 CONCLUSIES 26

INLEIDING

De analyse van de financiële toestand van de associaties vormt deel 3 van het verslag dat wil rapporteren over het hoger onderwijs.

Een associatie in het Vlaams hoger onderwijs is een samenwerkingsverband tussen één universiteit en één of meer hogescholen.

Associaties werden opgericht onder de vorm van een “vereniging zonder winstoogmerk” en dit op grond van artikel II.8 van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013. De associaties zijn een concreet resultaat van het Bolognaproces dat de bedoeling had om het hoger onderwijs efficiënter te organiseren. Een specifieke taak van de associatie was bijvoorbeeld het begeleiden van het academiseringsproces van de twee cycli-opleidingen van de hogescholen.

Krachtens artikel IV.80 van de Codex Hoger Onderwijs voeren de associaties een algemene boekhouding met inachtneming van de gebruikelijke regels van het dubbel boekhouden.

Artikel IV.122 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat er verslag dient te worden uitgebracht over de financiële toestand van de associaties. In dit deel van het sectorverslag 2017 worden de jaarrekeningen van de associaties van de boekjaren 2013, 2014, 2015, 2016 en 2017 onder de loep genomen. In tegenstelling tot het verslag over de financiële toestand van de hogescholen en universiteiten wordt er voor de associaties geen vergelijking gemaakt van jaarrekening 2017 met begroting 2017 omdat de associaties hun begroting niet op een uniforme wijze opmaken en er dus geen uniforme gegevens beschikbaar zijn.

1 LIJST VAN DE ASSOCIATIES EN HUN INSTELLINGEN

Er zijn 5 associaties die werden opgebouwd rond de 5 universiteiten. De Associatie KU Leuven bestaat uit 9 partners en is daarmee de grootste associatie in Vlaanderen. De AUHL en de UAB daarentegen bestaan slechts uit 2 partners en zijn de kleinste associaties.

BENAMING ASSOCIATIE MET HAAR INSTELLINGEN	AFKORTING	ZETEL	REGERINGSCOMMISSARIS
Associatie KU Leuven	Associatie KU Leuven	3000 Leuven	Jozef De Cuyper
- <i>KU Leuven</i>			
- UC Leuven			
- Luca School of Arts			
- Odisee ¹			
- Katholieke Hogeschool Vives Noord			
- Katholieke Hogeschool Vives Zuid			
- UC Limburg			
- Thomas More Kempen			
- Thomas More Mechelen-Antwerpen			
Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen	AUHA	2020 Antwerpen	Jan De Groof
- <i>Universiteit Antwerpen</i>			
- Karel de Grote Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen			
- Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen			
- Hogere Zeevaartschool Antwerpen			
Associatie Universiteit Gent	AUGent	9000 Gent	Yannick De Clercq
- <i>Universiteit Gent</i>			
- Hogeschool Gent			
- Arteveldehogeschool			
- Hogeschool West-Vlaanderen			
Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg	AUHL	3590 Diepenbeek	Jan De Groof
- <i>Universiteit Hasselt</i>			
- Hogeschool PXL			
Universitaire Associatie Brussel	UAB	1000 Brussel	Johan Dhondt
- <i>Vrije Universiteit Brussel</i>			
- Erasmushogeschool Brussel			

¹ Sinds 22-9-2014, voorheen HUB-KAHO

2 FINANCIËLE ANALYSE VAN DE JAARREKENINGEN VAN DE ASSOCIATIES

2.1 AGGREGATIE EN VERGELIJKBAARHEID

De financiële analyse werd uitgevoerd op de geaggregeerde gegevens van de vijf associaties.

Aangezien de associaties de vorm van een vzw hebben, moet hun jaarrekening worden neergelegd bij de Nationale Bank binnen de dertig dagen na goedkeuring ervan door de Algemene Vergadering. Ze zijn dan ook verplicht om het geijkte model van de Nationale Bank te gebruiken.

De geaggregeerde resultatenrekening werd opgesteld conform de wet op de jaarrekening van de verenigingen. Enkel de bedragen van de verenigingen zijn opgenomen, los van de projecten.

2.2 GEAGGREGEERDE JAARREKENING

RESULTATENREKENING

Resultatenrekening (eenheden euro)	codes	JR - Boekjaar 2013	JR - Boekjaar 2014	JR - Boekjaar 2015	JR - Boekjaar 2016	JR - Boekjaar 2017
Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten						
Brutomarge (+) (-)	9900	(67.923)	792.511	(412.684)	(772.738)	53.122
. Bedrijfsopbrengsten*	70/74	14.332.803	17.797.008	17.033.595	16.757.843	19.188.949
<i>waarvan Omzet*</i>	70					
<i>Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies*</i>	73					
. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen*	60/61	14.400.725	17.004.497	17.446.280	17.530.581	19.135.827
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+) (-)	62	0	0	0	0	0
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	56.418	62.355	61.027	16.646	14.872
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)	(+) (-) 631/4	0	0	0	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)	(+) (-) 635/8	0	0	0	0	0
Andere bedrijfskosten	640/8	2.812	1.220	1.223	1.729	1.627
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)	649	0	0	0	0	0
Bedrijfsoverschot (Bedrijfstekort) (+) (-)	9901	(127.153)	728.936	(474.934)	(791.113)	36.623
Financiële opbrengsten	75	14.908	10.675	2.667	874	510
Financiële kosten	65	1.990	1.748	1.107	760	860
Overschot (Tekort) uit de gewone bedrijfsuitoefening (+) (-)	9902	(114.234)	737.863	(473.375)	(790.999)	36.273
Uitzonderlijke opbrengsten	76	0	0	164.071	4.569	0
Uitzonderlijke kosten	66	0	0	0	0	18
Overschot (Tekort) van het boekjaar (+) (-)	9904	(114.234)	737.863	(309.304)	(786.430)	36.255

* : Facultatieve vermelding

2.2.1 Geaggregeerde bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten

Voor hun bedrijfsopbrengsten zijn de associaties deels afhankelijk van een rechtstreekse tussenkomst van de overheid (decretale toelage) en deels van de bijdragen van de partners (lidgelden).

Afzonderlijke projecten worden eveneens door de overheid of door andere instanties gefinancierd.

De kosten en de opbrengsten van de vereniging worden niet beïnvloed door de projecten. De bewegingen rond de projecten zijn neutraal wat inkomsten en uitgaven betreft en indien er toch overschotten zijn dan worden ze via de bestemde fondsen in de jaarrekening tot uiting gebracht.

De **'brutomarge'** wordt berekend als het verschil tussen de opbrengsten van de vzw en haar belangrijkste kosten.

Onder de opbrengsten worden de omzet, de subsidies, de lidgelden, de schenkingen en de legaten opgenomen. Andere bedrijfsopbrengsten zitten niet vervat in de brutomarge aangezien ze niet rechtstreeks verkregen zijn in het kader van de activiteiten van de vereniging.

Onder de kosten worden de kosten van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen opgenomen omdat deze in rechtstreeks verband staan met de omzet.

De omzet bestaat uit het bedrag van de verkoop van goederen en de levering van diensten aan derden in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening.

De tegemoetkomingen van de overheid en de ontvangen lidgelden, de schenkingen en de legaten worden onder rubriek 73 gecatalogeerd.

De basissubsidie voorzien voor de associaties werd voor het eerst toegekend in 2008. Deze decretale toelage voor de werking van de vzw wordt jaarlijks aangepast aan de muntontwaarding. In 2008 bedroeg ze 101.900 EUR per associatie. In 2017 is de basissubsidie gestegen naar 109.800 EUR. De bijdrage van de leden partners van de associatie wordt jaarlijks vastgelegd op basis van gemeenschappelijk overleg.

In het boekjaar 2017 realiseren de associaties samen een positieve brutomarge van 53.122 EUR. Deze brutomarge ligt 825.860 EUR of 106,87% hoger dan in 2016. Dit is toe te schrijven aan de gunstige evolutie van de cijfers van de UAB (+835.779 EUR) en de AUHA (+46.452 EUR) t.o.v. deze van het boekjaar 2016. Bij de Associatie KU Leuven (-27.185 EUR), de AU Gent (-24.678 EUR) en de AUHL (-4.507 EUR) daalt de brutomarge t.o.v. deze van het boekjaar 2016.

Artikel II.14 van de Codex Hoger Onderwijs stipuleert dat de partners een personeelslid kunnen belasten met een opdracht bij de associatie, ongeacht de aard van de tewerkstelling. Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht wel behoren tot de terbeschikkingstellende instelling. Er worden dan ook door geen enkele associatie kosten voor bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen opgegeven.

De geaggregeerde kosten voor 'afschrijvingen en waardeverminderingen op OK/IVA/MVA' liggen 1.774 EUR of 10,66% lager in 2017 dan in 2016.

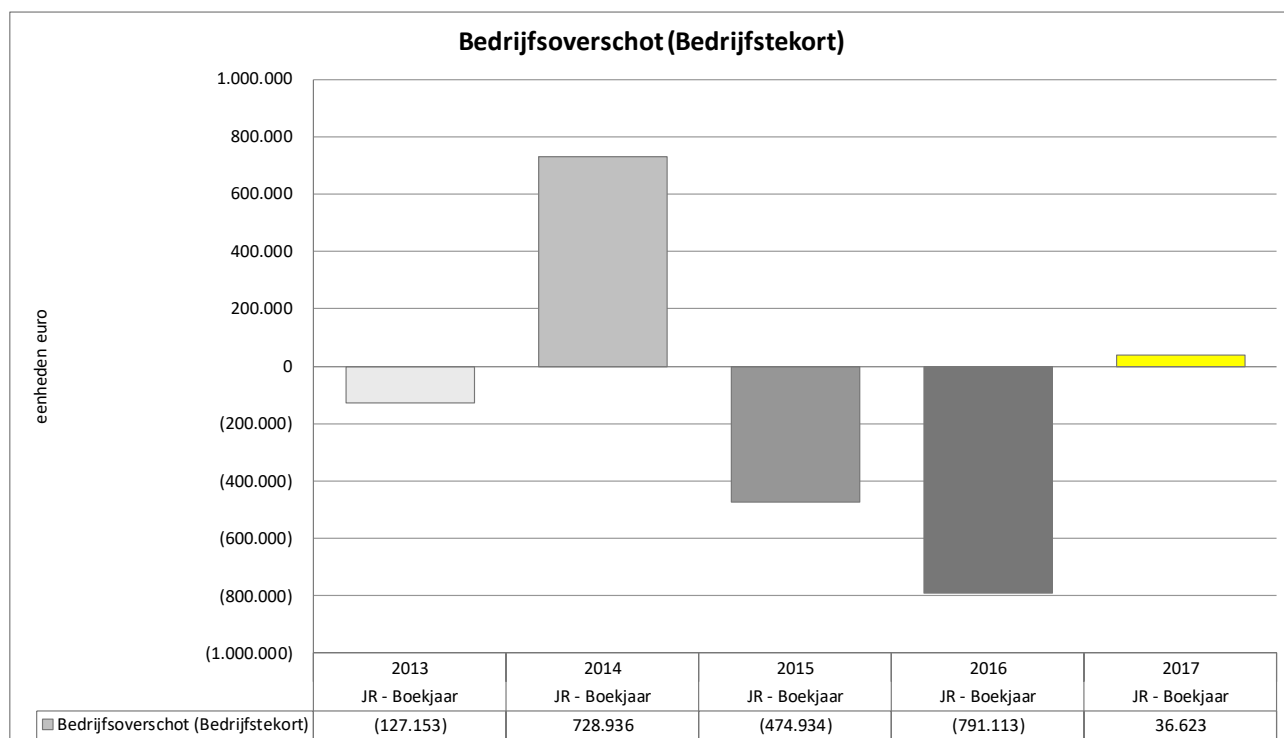
De 'andere bedrijfskosten' omvatten o.a. de minwaarde op vorderingen en de onderschatting van leveranciersschuld. Deze geaggregeerde kosten liggen 102 EUR of 5,90% lager in 2017 dan in 2016.

In 2013 was er een substantiële daling van deze kosten bij de Associatie KU Leuven (-33.297 EUR) en bij de UAB (-19.873 EUR) t.o.v. het boekjaar 2012. Bij de Associatie KU Leuven lag de oorzaak van deze daling bij de post 'successie- en schenkingsrechten'. In 2012 werden er kosten gemaakt in het kader van een dossier 'nalatenschap'. Deze kosten werden echter gerecupereerd daar ze werden afgehouden van de schenking die de vzw deed aan de KU Leuven zodra het legaat werd ontvangen. Bij de UAB werden in 2012 een aantal correcties na een uitgevoerde audit verwerkt.

2.2.2 Geaggregeerd bedrijfsoverschot / bedrijfstekort

Het bedrijfstekort van 2016 evolueerde naar een bedrijfsoverschot in 2017. De associaties boeken in 2017 samen een bedrijfsoverschot van 36.623 EUR. Vertaald in een absoluut cijfer betekent dit een meeropbrengst van 827.736 EUR t.o.v. 2016. Dit is toe te schrijven aan de substantiële toename van de brutomarge.

Vanaf 2014 wordt de volledige subsidie van de Vlaamse overheid voor de industriële onderzoeksfondsen uitsluitend aan de associaties overgemaakt. Als gevolg hiervan is er in 2014 een belangrijke toename te noteren bij de rubriek 'subsidies' van de UAB en de AUHA. De Associatie KU Leuven, de AUGent en de AUHL beslisten vroeger reeds deze dotatie op associatieniveau te houden.

Evolutie bedrijfsoverschot (bedrijfstekort) : ten opzichte van jaarrekening 2016	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR17-JR16	JR17-JR16
		2016	2017	absolute wijziging	relatieve wijziging
		(eenheden euro)			
Bedrijfsoverschot (Bedrijfstekort)	(+) / (-)	9901	(791.113)	36.623	+ 827.736
					+ 104,63 %

2.2.3 Geaggregeerd financieel resultaat

Het financieel resultaat is het verschil tussen de financiële opbrengsten en de financiële kosten.

De financiële opbrengsten van de associaties omvatten o.a. bankinteressen uit spaartegoed en betalingsverschillen.

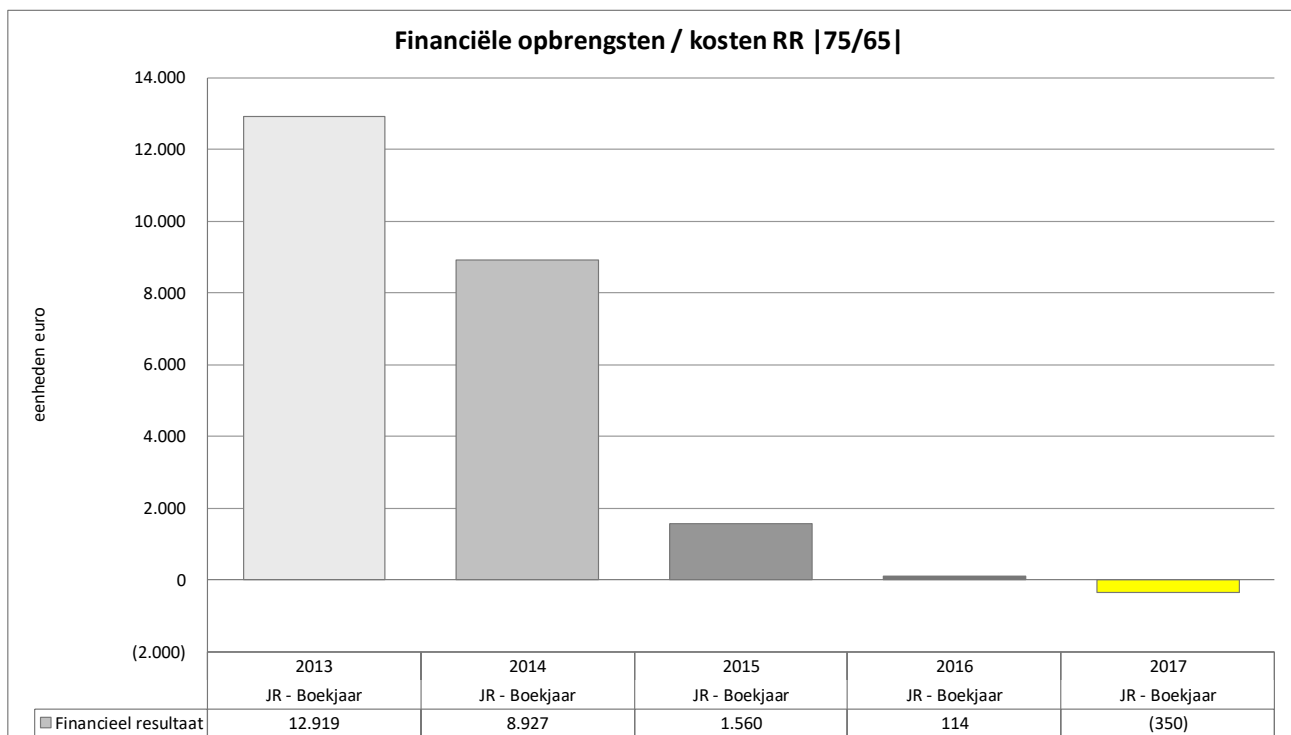
De financiële kosten omvatten o.a. bankkosten, betalingsverschillen en roerende voorheffing op interesten.

In het boekjaar 2017 realiseren de associaties samen een financieel resultaat van -350 EUR.

De financiële opbrengsten dalen in 2017 met 41,65% en de financiële kosten stijgen met 13,16%. In 2017 realiseerden de associaties samen dan ook een financieel resultaat dat 464 EUR of 406,54% lager ligt dan in 2016.

De financiële opbrengsten dalen het meest bij de UAB (-201 EUR), gevolgd door de Associatie KU Leuven (-125 EUR) en ten slotte de AUHA (-38 EUR). De AUGent en de AUHL hebben noch in 2016, noch in 2017 financiële opbrengsten.

De financiële kosten dalen bij de UAB (-70 EUR) en de AUHA (-30 EUR). Bij de AUGent zijn er geen financiële kosten. Ze stijgen bij de Associatie KU Leuven (+197 EUR) en bij de AUHL (+4 EUR).

Evolutie financiële opbrengsten / kosten : ten opzichte van jaarrekening 2016	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR17-JR16	JR17-JR16
		2016	2017	absolute	relatieve
		(eenheden euro)		wijziging	wijziging
Financiële opbrengsten	75	874	510	- 364	- 41,65 %
Financiële kosten	65	760	860	+ 100	+ 13,16 %
Financieel resultaat	(+) / (-)	75/65	114	(350)	- 406,54 %

In 2017 geven het bedrijfsoverschot van 36.623 EUR en het financieel resultaat van -350 EUR samen een overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening van 36.273 EUR. Dit is 827.272 EUR of 104,59% meer dan in 2016.

2.2.4 Geaggregeerd uitzonderlijk resultaat

Het uitzonderlijk resultaat is het verschil tussen de uitzonderlijke opbrengsten en de uitzonderlijke kosten.

De uitzonderlijke opbrengsten van de associaties betreffen niet-recurrente en/of niet gebruikelijke opbrengsten zoals o.a. de meerwaarde bij de verkoop van een vast actief of een eenmalige gift die niet als bestendig vermogensmiddel kan worden geboekt.

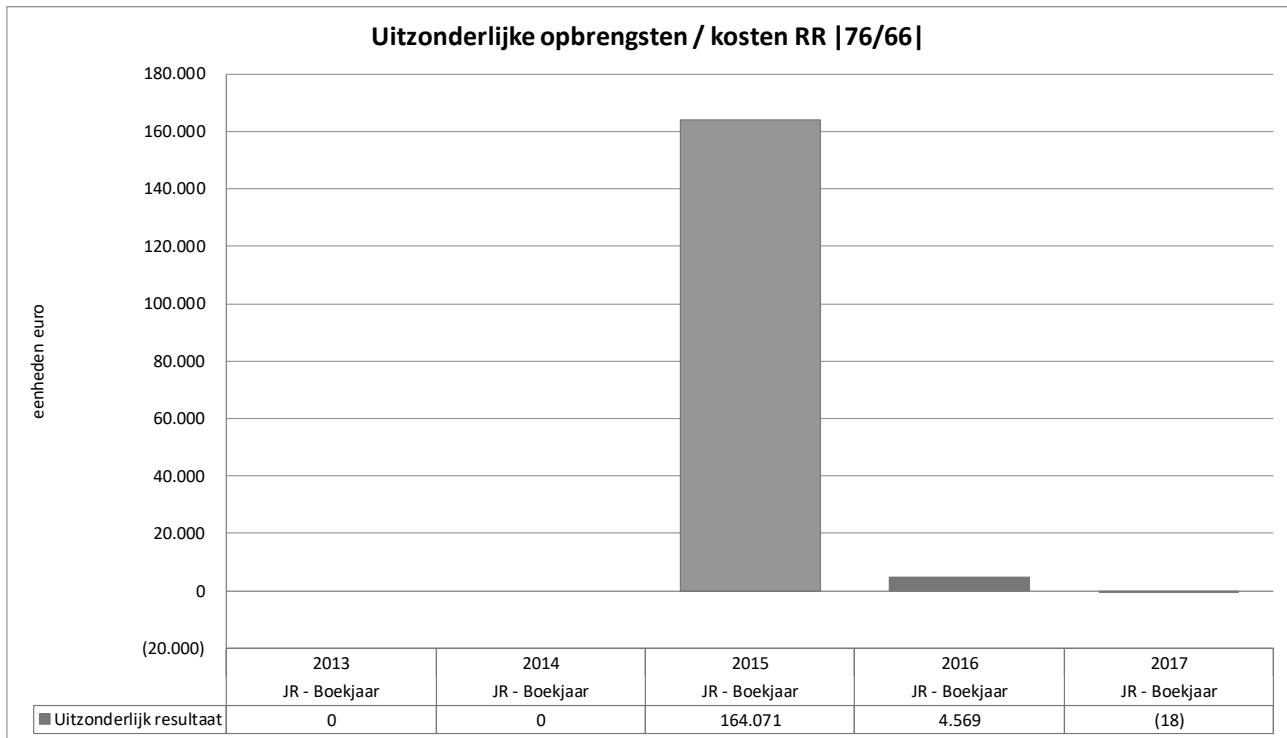
In 2012 bijvoorbeeld boeken de associaties een positief uitzonderlijk resultaat. Dit is volledig toe te schrijven aan de uitzonderlijke opbrengsten van de AUHL. De AUHL heeft in 2011 een bedrag van 27.400 EUR begroot en bevroren voor de organisatie van Innoventivity Day, verdeeld over een aantal kostenplaatsen. In oktober 2012 kwam echter de bevestiging dat alle kosten betaald zouden worden via een Tetra-project van de Universiteit Hasselt. Het voorziene bedrag werd dus niet meer aangesproken en is in jaarrekening 2012 geboekt als een uitzonderlijke opbrengst.

De uitzonderlijke kosten omvatten o.a. te retourneren subsidies. Na een doorlichting bijvoorbeeld van het financieel verslag betreffende het project BRUTUS, Brusselse Tutoren voor Scholieren, in het kader van Managers van Diversiteit 2007, werd vastgesteld dat de gestorte subsidie groter was dan de ingebrachte kosten en diende bijgevolg het teveel ontvangen bedrag aan de Vlaamse overheid teruggestort te worden.

In 2013 en 2014 waren er noch uitzonderlijke opbrengsten, noch uitzonderlijke kosten en bedroeg het uitzonderlijk resultaat dus 0 EUR.

Het positief uitzonderlijk resultaat van 2015 is uitsluitend toe te schrijven aan de AUHA en dit van 2016 aan de AUGent.

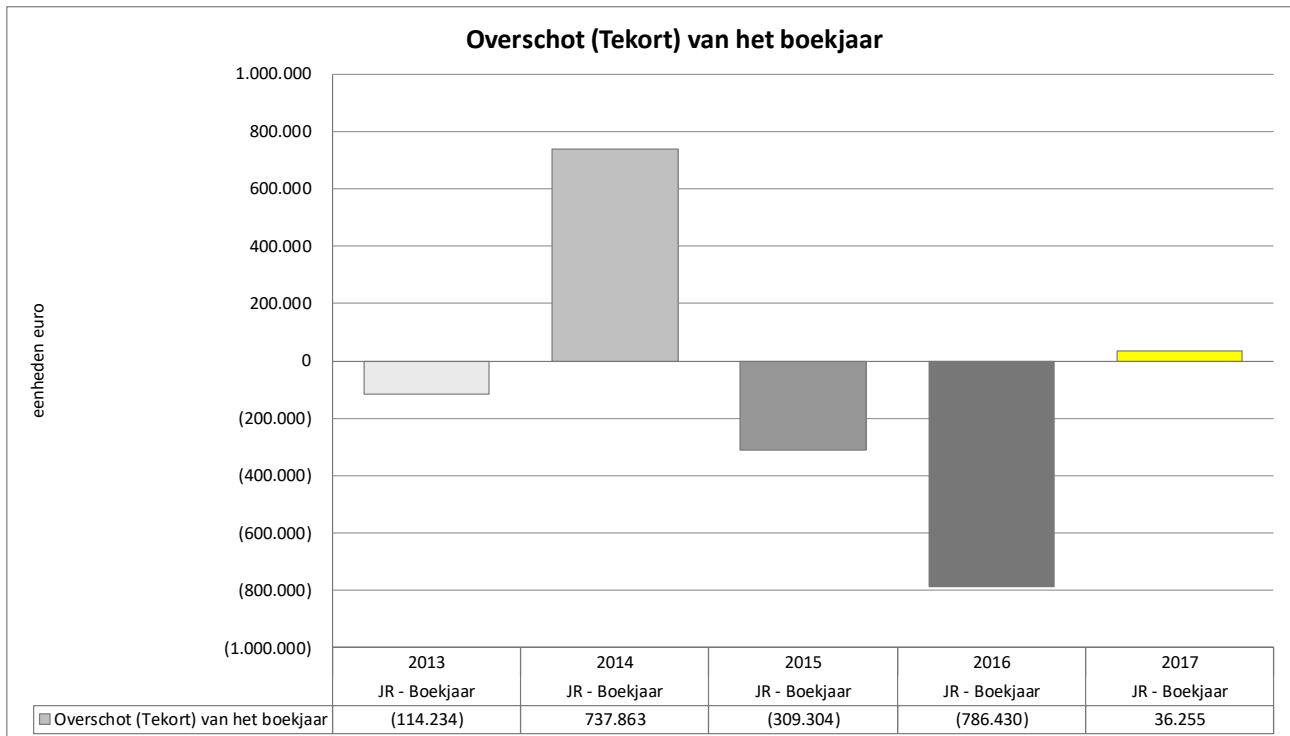
In 2017 boekt geen enkele associatie uitzonderlijke opbrengsten. De AUGent boekt wel uitzonderlijke kosten.

Evolutie uitzonderlijke opbrengsten / kosten : ten opzichte van jaarrekening 2016	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR17-JR16	JR17-JR16	
		2016	2017	absolute	relatieve	
		<i>(eenheden euro)</i>		wijziging	wijziging	
Uitzonderlijke opbrengsten	76	4.569	0	- 4.569	- 100,00 %	
Uitzonderlijke kosten	66	0	18	+ 18	JR16 = 0	
Uitzonderlijk resultaat	(+) / (-)	76/66	4.569	(18)	- 4.587	- 100,39 %

2.2.5 Evolutie en opbouw van het geaggregeerd resultaat van het boekjaar

Het resultaat dat de associaties uit hun activiteiten behalen, is positief. De associaties boeken in 2017 samen een overschot van het boekjaar van 36.255 EUR. Dit is 822.685 EUR of 104,61% meer dan in het boekjaar 2016.

Dit overschot van het boekjaar is opgebouwd uit 3 componenten: het bedrijfsoverschot (9901), het financieel resultaat (75/65) en het uitzonderlijk resultaat (76/66).

Evolutie overschot / tekort van het boekjaar : ten opzichte van jaarrekening 2016		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR17-JR16	JR17-JR16
			2016	2017	absolute wijziging	relatieve wijziging
			<i>(eenheden euro)</i>			
Bedrijfsoverschot (Bedrijfstekort)	(+) / (-)	9901	(791.113)	36.623	+ 827.736	+ 104,63 %
Financieel resultaat	(+) / (-)	75/65	114	(350)	- 464	- 406,54 %
Uitzonderlijk resultaat	(+) / (-)	76/66	4.569	(18)	- 4.587	- 100,39 %
Overschot (Tekort) van het boekjaar	(+) / (-)	9904	(786.430)	36.255	+ 822.685	+ 104,61 %

Overschot (Tekort) van het boekjaar		codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
<i>(% aandeel in overschot (tekort) van het boekjaar)</i>			2013	2014	2015	2016	2017
Bedrijfsoverschot (Bedrijfstekort)	(+) / (-)	9901	111,31 %	98,79 %	153,55 %	100,60 %	101,01 %
Financieel resultaat	(+) / (-)	75/65	- 11,31 %	1,21 %	- 0,50 %	- 0,01 %	- 0,96 %
Uitzonderlijk resultaat	(+) / (-)	76/66	0,00 %	0,00 %	- 53,05 %	- 0,58 %	- 0,05 %
Overschot (Tekort) van het boekjaar	(+) / (-)	9904	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

2.3 JAARREKENING: ENKELE KENGETALLEN PER ASSOCIATIE

Overschot (Tekort) van het boekjaar per associatie - Boekjaar 2017

(absolute bedragen in eenheden euro)	Overschot (Tekort) van het		Bedrijfsoverschot (Bedrijfstekort)			Financieel resultaat RR [75/65]			Uitzonderlijk resultaat RR [76/66]		
	Bedrag	% Ag A	Bedrag	% Ag A	% O/T	Bedrag	% Ag A	% O/T	Bedrag	% Ag A	% O/T
Associatie KU Leuven	(5.887)	-16,24 %	(5.534)	-15,11 %	94,00 %	(353)	100,91 %	6,00 %	0	0,00 %	0,00 %
AUGent	(26.940)	-74,31 %	(26.922)	-73,51 %	99,93 %	0	0,00 %	0,00 %	(18)	100,00 %	0,07 %
AUHA	(60.918)	-168,03 %	(60.800)	-166,02 %	99,81 %	(118)	33,68 %	0,19 %	0	0,00 %	0,00 %
AUHL	(24.523)	-67,64 %	(24.467)	-66,81 %	99,77 %	(56)	16,01 %	0,23 %	0	0,00 %	0,00 %
UAB	154.523	426,21 %	154.346	421,45 %	99,89 %	177	-50,60 %	0,11 %	0	0,00 %	0,00 %
Aggregatie A	36.255	100,00 %	36.623	100,00 %	101,01 %	(350)	100,00 %	-0,96 %	(18)	100,00 %	-0,05 %
Rekenkundig gemiddelde	7.251		7.325		98,68 %	(70)		1,31 %	(4)		0,01 %
Laagste waarde	(60.918)	-168,03 %	(60.800)	-166,02 %	94,00 %	(353)	-50,60 %	0,00 %	(18)	0,00 %	0,00 %
Hoogste waarde	154.523	426,21 %	154.346	421,45 %	99,93 %	177	100,91 %	6,00 %	0	100,00 %	0,07 %

% Ag A = procentueel aandeel van de rubriek in het geaggregeerd bedrag van de associaties

% O/T = procentueel aandeel van de rubriek in het overschot (tekort) van het boekjaar van de associatie

In 2017 bedraagt het overschot van het boekjaar van de associaties samen 36.255 EUR. Hierin verwerft de UAB met 154.523 EUR of 426,21% het grootste individuele aandeel. De AUHA heeft een tekort van het boekjaar van 60.918 EUR (-168,03%), gevolgd door de AU Gent met 26.940 EUR (-74,31%), de AUHL met 24.523 EUR (-67,64%) en ten slotte de Associatie KU Leuven met 5.887 EUR (-16,24%).

Het geaggregeerd bedrijfsoverschot bedraagt 36.623 EUR. Hierin verwerft de UAB met 421,45% het grootste individuele aandeel. De AUHA (-166,02%) heeft het grootste bedrijfstekort, gevolgd door de AUGent (-73,51%), de AUHL (-66,81%) en ten slotte de Associatie KU Leuven (-15,11%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot/tekort (JR9901) van het boekjaar van de associatie is het grootst bij de AUGent (99,93%) en het kleinst bij de Associatie KU Leuven (94,00%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot van het boekjaar van de associaties samen bedraagt 101,01%.

Het geaggregeerd financieel resultaat bedraagt -350 EUR. Hierin verwerft de Associatie KU Leuven met 100,91% het grootste individuele aandeel, gevolgd door de AUHA (33,68%), de AUHL (16,01%) en de AUGent (0,00%). De UAB verwerft met -50,60% het kleinste individuele aandeel.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot/tekort van het boekjaar van de associatie is het grootst bij de Associatie KU Leuven (6,00%) en het kleinst bij de AUGent (0,00%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot van het boekjaar van de associaties samen bedraagt -0,96 %.

Het geaggregeerd uitzonderlijk resultaat bedraagt -18 EUR. Dit is volledig toe te schrijven aan de AUGent.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot van het boekjaar van de associaties samen bedraagt -0,05%.

2.4 GEAGGREGEERDE BALANS

BALANS NA WINSTVERDELING

ACTIVA	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
(eenheden euro)		2013	2014	2015	2016	2017
VASTE ACTIVA	20/28	105.390	109.743	53.383	36.917	18.245
Oprichtingskosten	20	0	0	0	0	0
Immateriële vaste activa	21	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	22/27	105.340	94.693	38.299	21.819	18.195
Terreinen en gebouwen	22	0	0	0	0	0
Die volle eigendom zijn van de vereniging	22/91	0	0	0	0	0
Overige	22/92	0	0	0	0	0
Installaties, machines en uitrusting	23	80.028	44.062	3.564	1.020	291
Die volle eigendom zijn van de vereniging	231	80.028	44.062	3.564	1.020	291
Overige	232	0	0	0	0	0
Meubilair en rollend materieel	24	25.312	50.631	34.735	20.800	17.904
Die volle eigendom zijn van de vereniging	241	25.312	50.631	34.735	20.800	17.904
Overige	242	0	0	0	0	0
Leasing en soortgelijke rechten	25	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	26	0	0	0	0	0
Die volle eigendom zijn van de vereniging	261	0	0	0	0	0
Overige	262	0	0	0	0	0
Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	27	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa	28	50	15.050	15.084	15.098	50
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	4.662.700	13.442.727	10.828.221	9.713.630	8.149.295
Vorderingen op meer dan één jaar	29	0	0	0	0	0
Handelsvorderingen	290	0	0	0	0	0
Overige vorderingen	291	0	0	0	0	0
<i>waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente</i>	2915	0	0	0	0	0
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	0	0	0	0	0
Vorraden	30/36	0	0	0	0	0
Bestellingen in uitvoering	37	0	0	0	0	0
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	728.498	1.445.597	1.439.129	1.389.914	1.292.546
Handelsvorderingen	40	647.336	978.392	1.159.548	1.104.841	943.396
Overige vorderingen	41	81.162	467.205	279.582	285.073	349.150
<i>waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente</i>	415	0	0	0	0	0
Geldbeleggingen	50/53	0	0	0	0	0
Liquide middelen	54/58	3.715.274	9.847.741	7.226.739	6.171.196	4.361.804
Overlopende rekeningen	490/1	218.928	2.149.389	2.162.352	2.152.520	2.494.944
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	4.768.089	13.552.470	10.881.604	9.750.546	8.167.540

BALANS NA WINSTVERDELING

PASSIVA (eenheden euro)	codes	JR - Boekjaar 2013	JR - Boekjaar 2014	JR - Boekjaar 2015	JR - Boekjaar 2016	JR - Boekjaar 2017
EIGEN VERMOGEN	10/15	2.270.869	3.007.888	2.698.102	1.911.672	1.947.929
Fondsen van de vereniging	10	641.077	641.077	641.077	641.077	641.077
Beginvermogen	100	641.077	641.077	641.077	641.077	641.077
Permanente financiering	101	0	0	0	0	0
Herwaarderingsmeerwaarden	12	0	0	0	0	0
Bestemde fondsen	13	363.233	1.161.765	974.775	272.606	579.812
Overgedragen winst (verlies)	14	1.266.559	1.205.046	1.082.249	997.990	727.040
Kapitaalsubsidies	15	0	0	0	0	0
VOORZIENINGEN	16	0	0	0	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	0	0	0	0	0
Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht	168	0	0	0	0	0
SCHULDEN	17/49	2.497.220	10.544.584	8.183.504	7.838.874	6.219.611
Schulden op meer dan één jaar	17	0	0	0	0	0
Financiële schulden	170/4	0	0	0	0	0
Kredietinstellingen, leasingschulden en soortgelijke schulden	172/3	0	0	0	0	0
Overige leningen	174/0	0	0	0	0	0
Handelsschulden	175	0	0	0	0	0
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176	0	0	0	0	0
Overige schulden	179	0	0	0	0	0
Rentedragend	1790	0	0	0	0	0
Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	1791	0	0	0	0	0
Borgtochten ontvangen in contanten	1792	0	0	0	0	0
IX. Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	2.492.716	10.536.750	8.168.314	7.833.516	6.210.809
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	1	0	0	0	0
Financiële schulden	43	0	0	0	0	0
Kredietinstellingen	430/8	0	0	0	0	0
Overige leningen	439	0	0	0	0	0
Handelsschulden	44	2.294.336	5.812.319	5.750.666	6.314.559	5.910.675
Leveranciers	440/4	2.294.336	5.812.319	5.750.666	6.314.559	5.910.675
Te betalen wissels	441	0	0	0	0	0
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	32.955	2.448.105	103.064	11.254	0
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	0	0	0	0	0
Belastingen	450/3	0	0	0	0	0
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	0	0	0	0	0
Diverse schulden	48	165.424	2.276.326	2.314.585	1.507.704	300.133
Vervallen obligaties, coupons en borgtochten ontvangen in contanten	480/8	0	0	0	0	0
Andere rentedragende schulden	4890	0	0	0	0	0
Andere schulden, niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	4891	165.424	2.276.326	2.314.585	1.507.704	300.133
Overlopende rekeningen	492/3	4.504	7.834	15.189	5.357	8.802
Correctie wegens afrondingsverschillen		(0)	2	1	0	0
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10/49	4.768.089	13.552.474	10.881.606	9.750.546	8.167.540

2.4.1 Activa

2.4.1.1 Horizontale analyse: jaarrekening 2016 – jaarrekening 2017

De totale balanswaarde van alle associaties samen bedraagt 8.167.540 EUR op 31 december 2017 tegenover 9.750.546 EUR op 31 december 2016. Deze daling met 1.583.007 EUR of 16,24% is in de eerste plaats toe te schrijven aan de vlottende activa.

Evolutie balans - ACTIVA : ten opzichte van jaarrekening 2016	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR17-JR16	JR17-JR16
		2016	2017	absolute	relatieve
		(eenheden euro)		wijziging	wijziging
VASTE ACTIVA	20/28	36.917	18.245	- 18.672	- 50,58 %
Oprichtingskosten	20	0	0	+ 0	
Immateriële vaste activa	21	0	0	+ 0	
Materiële vaste activa	22/27	21.819	18.195	- 3.624	- 16,61 %
Financiële vaste activa	28	15.098	50	- 15.048	- 99,67 %
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	9.713.630	8.149.295	- 1.564.335	- 16,10 %
Vorderingen op meer dan één jaar	29	0	0	+ 0	
Vorraden en bestellingen in uitvoering	3	0	0	+ 0	
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	1.389.914	1.292.546	- 97.367	- 7,01 %
Geldbeleggingen + Liquide middelen	50/58	6.171.196	4.361.804	- 1.809.392	- 29,32 %
Overlopende rekeningen	490/1	2.152.520	2.494.944	+ 342.425	+ 15,91 %
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	9.750.546	8.167.540	- 1.583.007	- 16,24 %

De geaggregeerde vaste activa bedragen 18.245 EUR op 31 december 2017. Dit is een daling t.o.v. 2016 met 18.672 EUR of 50,58%.

De materiële vaste activa dalen bij vier van de vijf associaties. Alleen bij de AUGent is er een stijging. De substantiële daling van de financiële vaste activa is integraal toe te schrijven aan de AUHA.

De geaggregeerde vlottende activa bedragen 8.149.295 EUR op 31 december 2017. Dit is een daling t.o.v. 2016 met 1.564.335 EUR of 16,10%.

De vorderingen op ten hoogste één jaar stijgen bij drie van de vijf associaties. Bij de AUGent is er echter een aanzienlijke daling. De Associatie KU Leuven heeft geen vorderingen in 2016, noch in 2017. Deze vorderingen betreffen vooral vorderingen die de associaties hebben op de subsidiërende entiteiten voor nog te verkrijgen subsidies.

De daling van de vlottende activa is in de eerste plaats het gevolg van de vermindering van het bedrag aan geldbeleggingen en liquide middelen. De som van de geldbeleggingen en liquide middelen bedraagt in 2016 op geaggregeerd niveau 6.171.196 EUR en daalt in 2017 met 29,32% naar 4.361.804 EUR.

In 2017 heeft geen enkele associatie geldbeleggingen. Bij alle associaties is er een daling van de liquide middelen. Deze daling is in absolute cijfers het grootst bij de AUHL met 1.278.999 EUR (-72,54%), gevolgd door de AUHA met 278.270 EUR (-59,81%), de Associatie KU Leuven met 101.541 EUR (-16,07%), de UAB met 94.915 EUR (-3,00%) en ten slotte de AUGent met 55.669 EUR (-37,81%). De hoogte van de liquide middelen wordt grotendeels bepaald door de ontvangst van de subsidies voor externe projecten, waarvan doorstorting nog niet gebeurde per einde boekjaar.

De overlopende rekening bij de AUGent is aanzienlijk hoger dan die bij de andere associaties.

2.4.1.2 Verticale analyse: jaarrekening 2016 – jaarrekening 2017

In de verticale analyse wordt elke balansrubriek geplaatst t.o.v. het balanstotaal, met als doel zicht te krijgen op de structuurwijzigingen binnen de activa en de passiva.

BALANS - Verticale analyse activa

ACTIVA (% aandeel in balanstotaal)	codes	JR - Boekjaar 2013	JR - Boekjaar 2014	JR - Boekjaar 2015	JR - Boekjaar 2016	JR - Boekjaar 2017
VASTE ACTIVA	20/28	2,21 %	0,81 %	0,49 %	0,38 %	0,22 %
Oprichtingskosten	20	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Immateriële vaste activa	21	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Materiële vaste activa	22/27	2,21 %	0,70 %	0,35 %	0,22 %	0,22 %
Terreinen en gebouwen	22	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Die volle eigendom zijn van de vereniging	22/91	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige	22/92	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Installaties, machines en uitrusting	23	1,68 %	0,33 %	0,03 %	0,01 %	0,00 %
Die volle eigendom zijn van de vereniging	231	1,68 %	0,33 %	0,03 %	0,01 %	0,00 %
Overige	232	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Meubilair en rollend materieel	24	0,53 %	0,37 %	0,32 %	0,21 %	0,22 %
Die volle eigendom zijn van de vereniging	241	0,53 %	0,37 %	0,32 %	0,21 %	0,22 %
Overige	242	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Leasing en soortgelijke rechten	25	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige materiële vaste activa	26	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Die volle eigendom zijn van de vereniging	261	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige	262	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Activa in aanbouw en voortuitbetalingen	27	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Financiële vaste activa	28	0,00 %	0,11 %	0,14 %	0,15 %	0,00 %
VLOTTENDE ACTIVA	29/58	97,79 %	99,19 %	99,51 %	99,62 %	99,78 %
Vorderingen op meer dan één jaar	29	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Handelsvorderingen	290	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige vorderingen	291	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
<i>waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente</i>	2915	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voorraden	30/36	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Bestellingen in uitvoering	37	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	15,28 %	10,67 %	13,23 %	14,25 %	15,83 %
Handelsvorderingen	40	13,58 %	7,22 %	10,66 %	11,33 %	11,55 %
Overige vorderingen	41	1,70 %	3,45 %	2,57 %	2,92 %	4,27 %
<i>waarvan niet-rentedragende vorderingen of gekoppeld aan een abnormaal lage rente</i>	415	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Geldbeleggingen	50/53	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Liquide middelen	54/58	77,92 %	72,66 %	66,41 %	63,29 %	53,40 %
Overlopende rekeningen	490/1	4,59 %	15,86 %	19,87 %	22,08 %	30,55 %
TOTAAL VAN DE ACTIVA	20/58	4.768.089	13.552.470	10.881.604	9.750.546	8.167.540

De vaste activa bedragen 0,38 % van het balanstotaal in de jaarrekening 2016 en 0,22 % van het balanstotaal in de jaarrekening 2017. De vlottende activa bedragen 99,62 % in 2016 en 99,78 % in 2017. Er is dus een kleine beweging van de vaste naar de vlottende activa.

In het boekjaar 2017 bestaan de vaste activa voor 0,22 % uit materiële vaste activa en voor 0,00% uit financiële vaste activa. De vlottende activa bestaan voor 53,40% uit liquide middelen, voor 30,55% uit overlopende rekeningen en voor 15,83% uit vorderingen op ten hoogste één jaar.

2.4.2 Passiva

2.4.2.1 Horizontale analyse jaarrekening 2016 – jaarrekening 2017

Evolutie balans - PASSIVA : ten opzichte van jaarrekening 2016	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR17-JR16	JR17-JR16
		2016	2017	absolute wijziging	relatieve wijziging
		(eenheden euro)			
EIGEN VERMOGEN	10/15	1.911.672	1.947.929	+ 36.256	+ 1,90 %
Fondsen van de vereniging	10	641.077	641.077	+ 0	+ 0,00 %
Herwaarderingsmeerwaarden	12	0	0	+ 0	
Bestemde fondsen	13	272.606	579.812	+ 307.207	+ 112,69 %
Overgedragen winst (verlies)	14	997.990	727.040	- 270.950	- 27,15 %
Kapitaalsubsidies	15	0	0	+ 0	
VOORZIENINGEN	16	0	0	+ 0	
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	0	0	+ 0	
Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht	168	0	0	+ 0	
SCHULDEN	17/49	7.838.874	6.219.611	- 1.619.263	- 20,66 %
Schulden op meer dan één jaar	17	0	0	+ 0	
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	7.833.516	6.210.809	- 1.622.708	- 20,71 %
Overlopende rekeningen	492/3	5.357	8.802	+ 3.445	+ 64,30 %
TOTAAL DER PASSIVA	10/49	9.750.546	8.167.540	- 1.583.007	- 16,24 %

Het geaggregeerd eigen vermogen van de associaties bedraagt 1.911.672 EUR in 2016 en stijgt met 1,90% naar 1.947.929 EUR in 2017. Dit is toe te schrijven aan een stijging van de bestemde fondsen bij twee associaties. Bij de UAB stijgen de bestemde fondsen het meest met 165.020 EUR (+142,29%), gevolgd door de AUHA met 146.213 EUR (+100,00%). De Associatie KU Leuven en de AUHL hebben noch in 2016, noch in 2017 bestemde fondsen. Bij de AUGent dalen de bestemde fondsen met 4.027 EUR (-2,57%).

Het overgedragen verlies van de Associatie KU Leuven stijgt met 5.887 EUR. De overgedragen winst daalt bij de AUHA het meest met 207.131 EUR (-100,00%), gevolgd door de AUHL met 24.523 EUR (-5,18%), de AUGent met 22.912 EUR (-38,51%) en de UAB met 10.497 EUR (-2,73%).

In het boekjaar 2017 zien we een daling van de geaggregeerde schulden met 1.619.263 EUR of 20,66%. Geen enkele associatie heeft schulden op meer dan één jaar. De schulden op ten hoogste één jaar dalen met 1.622.708 EUR of 20,71% t.o.v. 2016. Dit is in de eerste plaats toe te schrijven aan de substantiële daling van deze schulden bij de AUHL met 1.178.554 EUR (-77,90%), gevolgd door de AUHA met 224.422 EUR (-52,87%), de UAB met 116.585 EUR (-3,50%), de Associatie KU Leuven met 95.834 EUR (-81,79%) en ten slotte de AUGent met 7.313 EUR (-0,30%).

2.4.2.2 Verticale analyse: jaarrekening 2016 – jaarrekening 2017

In 2016 bestaan de passiva voor 19,61% uit eigen vermogen en voor 80,39% uit schulden. De structuuranalyse van de passiva in 2017 toont een substantiële verschuiving met 23,85% eigen vermogen en 76,15% schulden. Het eigen vermogen van de associaties neemt dus toe en de financiële onafhankelijkheid wordt daardoor groter.

BALANS - Verticale analyse passiva

PASSIVA (% aandeel in balanstotaal)	codes	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar	JR - Boekjaar
		2013	2014	2015	2016	2017
EIGEN VERMOGEN	10/15	47,63 %	22,19 %	24,80 %	19,61 %	23,85 %
Fondsen van de vereniging	10	13,45 %	4,73 %	5,89 %	6,57 %	7,85 %
Beginvermogen	100	13,45 %	4,73 %	5,89 %	6,57 %	7,85 %
Permanente financiering	101	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Herwaarderingsmeerwaarden	12	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Bestemde fondsen	13	7,62 %	8,57 %	8,96 %	2,80 %	7,10 %
Overgedragen winst (verlies)	14	26,56 %	8,89 %	9,95 %	10,24 %	8,90 %
Kapitaalsubsidies	15	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
VOORZIENINGEN	16	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voorzieningen voor risico's en kosten	160/5	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voorzieningen voor schenkingen en legaten met terugnemingsrecht	168	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
SCHULDEN	17/49	52,37 %	77,81 %	75,20 %	80,39 %	76,15 %
Schulden op meer dan één jaar	17	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Financiële schulden	170/4	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kredietinstellingen, leasingschulden en soortgelijke schulden	172/3	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige leningen	174/0	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Handelsschulden	175	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	176	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige schulden	179	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Rentedragend	1790	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	1791	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Borgtochten ontvangen in contanten	1792	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	52,28 %	77,75 %	75,07 %	80,34 %	76,04 %
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Financiële schulden	43	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Kredietinstellingen	430/8	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Overige leningen	439	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Handelsschulden	44	48,12 %	42,89 %	52,85 %	64,76 %	72,37 %
Leveranciers	440/4	48,12 %	42,89 %	52,85 %	64,76 %	72,37 %
Te betalen wissels	441	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	46	0,69 %	18,06 %	0,95 %	0,12 %	0,00 %
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Belastingen	450/3	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Diverse schulden	48	3,47 %	16,80 %	21,27 %	15,46 %	3,67 %
Vervallen obligaties, coupons en borgtochten ontvangen in contanten	480/8	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Andere rentedragende schulden	4890	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Andere schulden, niet-rentedragend of gekoppeld aan een abnormaal lage rente	4891	3,47 %	16,80 %	21,27 %	15,46 %	3,67 %
Overlopende rekeningen	492/3	0,09 %	0,06 %	0,14 %	0,05 %	0,11 %
TOTAAL VAN DE PASSIVA	10/49	4.768.089	13.552.474	10.881.606	9.750.546	8.167.540

3 FINANCIERING VAN PROJECTEN

Naast de werking van de vzw worden er ook afzonderlijke projecten van de associaties gefinancierd door de overheid of andere instanties. In de tabellen die hieronder worden weergegeven komen de cijfers voor zoals ze werden opgenomen in de diverse ministeriële besluiten. In sommige gevallen sluiten deze cijfers niet aan bij de cijfers die worden teruggevonden in de jaarrekening van de associaties. De reden hiervoor is dat de subsidies dikwijls in verschillende schijven worden gestort. Het is dan ook mogelijk dat een bepaalde schijf die betrekking heeft op een boekjaar pas het volgende boekjaar wordt ontvangen.

3.1 INTERFACEDIENST

De interfacedienst van de associatie staat in voor de bevordering van de wisselwerking tussen de associatie en het bedrijfsleven en voor de economische valorisatie van het wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd bij de partners van de associatie.

Valorisatie van onderzoeksresultaten houdt in dat de ontwikkelde kennis, resultaten van wetenschappelijk onderzoek en technologie van de associatie ter beschikking worden gesteld van de samenleving, waaronder in de eerste plaats de industrie.

Mogelijke interfaceactiviteiten zijn o.a. de stimulering en organisatie van contactmomenten, de juridische en financiële ondersteuning bij het opstellen van contracten, sensibiliserings- en opleidingsactiviteiten voor de valorisatie van onderzoek, begeleiding bij het opstellen van een valorisatieplan, opsporing van bedrijven voor mogelijke exploitatie, bescherming van intellectuele eigendom (octrooiaanvraag en -beheer, licentie-overeenkomsten, auteursrechten) en de oprichting van spin-offbedrijven.

De associaties ontvangen via het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) subsidies van de Vlaamse overheid die bijdragen in de kosten van de interfacewerking. Deze subsidie past in het ruimere geheel van inspanningen om de wisselwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en economische actoren te versterken. De subsidie wordt verdeeld volgens een verdeelsleutel die rekening houdt met de verdeling van het wetenschappelijk personeel in VTE op basis van de VLIR personeelsstatistieken. Ze wordt aangewend voor de financiering van personeels-, werkings- en overheadkosten.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de subsidies die bij ministerieel besluit werden toegekend.

Interfacedienst	2013	Procentueel	2014	Procentueel	2015	Procentueel	2016	Procentueel	2017	Procentueel
. Associatie KU Leuven	1.224.278,70	41,77%	1.204.160,60	40,93%	1.175.292,80	40,28%	1.175.292,80	40,28%	1.175.173,91	40,25%
. AUGent	892.489,50	30,45%	941.734,20	32,01%	919.252,80	31,50%	919.252,80	31,50%	919.159,81	31,48%
. AUHA	376.340,40	12,84%	362.160,20	12,31%	353.473,60	12,11%	353.473,60	12,11%	353.437,85	12,10%
. AUHL	99.947,10	3,41%	106.206,20	3,61%	150.000,00	5,14%	150.000,00	5,14%	152.280,00	5,22%
. UAB	337.944,30	11,53%	327.738,80	11,14%	319.980,80	10,97%	319.980,80	10,97%	319.951,43	10,96%
Totaal	2.931.000,00	100,00%	2.942.000,00	100,00%	2.918.000,00	100,00%	2.918.000,00	100,00%	2.920.003,00	100,00%

3.2 INDUSTRIEEL ONDERZOEKSFONDS

Op 28 mei 2004 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de oprichting van het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) aan de Vlaamse universiteiten (met uitzondering van de HUB-KU Brussel). Een overgangsbesluit voor 2006 en 2007 trad in werking op 8 december 2006. In het overgangsbesluit van 2006 werd het IOF uitgebreid tot het geheel van de associatie: de middelen worden ter beschikking gesteld aan de universiteit en de hogescho(o)l(en) die partner zijn van de associatie waartoe de universiteit behoort. Sommige associaties beslisten om de dotatie op associatieniveau te houden, andere beslisten ze bij de universiteit onder te brengen. Vanaf 2014 worden de middelen uitsluitend aan de associaties overgemaakt.

De verdeling van de dotatie voor het Industrieel Onderzoeksfonds van de verschillende associaties gebeurt via versleuteling. De verdeelsleutel combineert 7 gewogen in- en outputparameters en wordt bepaald door het procentuele aandeel van de associatie in: doctoraatsdiploma's, publicaties en citaties, de industriële contractinkomsten, de contractinkomsten uit het laatst afgesloten Europese Kaderprogramma, de aangevraagde en toegekende octrooien, het aantal gerealiseerde spin-offs en het wetenschappelijk personeelsbestand.

Het Industrieel Onderzoeksfonds, onder beheer van de IOF-Raad, sluit aan bij het valorisatiebeleid en slaat een brug tussen het strategisch basisonderzoek, technologische innovatie en industriële samenwerking. Het moet elke universiteit/hogeschool toelaten een eigen beleid te voeren dat gericht is op het opbouwen van een portefeuille aan potentieel toepassingsgerichte kennis, met economische finaliteit.

IOF	2013	Procentueel	2014	Procentueel	2015	Procentueel	2016	Procentueel	2017	Procentueel
. HUB-KU Brussel	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. Associatie KU Leuven	8.993.800,00	46,72%	12.861.250,00	46,42%	12.361.968,00	45,75%	12.245.381,00	45,12%	14.908.982,92	45,80%
. UA	953.653,00	4,95%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. AUHA	834.447,00	4,33%	2.572.808,00	9,29%	2.759.527,00	10,21%	2.873.473,00	10,59%	3.219.893,50	9,89%
. AUGent	5.935.900,00	30,83%	8.691.708,00	31,37%	8.623.168,00	31,92%	8.557.251,00	31,53%	10.347.222,54	31,79%
. AUHL	717.800,00	3,73%	1.002.126,00	3,62%	856.651,00	3,17%	880.801,00	3,25%	1.023.634,87	3,14%
. VUB	968.747,00	5,03%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. UAB	847.653,00	4,40%	2.581.108,00	9,32%	2.417.686,00	8,95%	2.581.094,00	9,51%	3.050.266,17	9,37%
Totaal	19.252.000,00	100,00%	27.709.000,00	100,00%	27.019.000,00	100,00%	27.138.000,00	100,00%	32.550.000,00	100,00%

3.3 EXPERTISECEL WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

De expertisecellen wetenschapscommunicatie zijn vijf entiteiten, opgericht binnen de vijf associaties van universiteiten en hogescholen, met als missie het populariseren van wetenschap en technologie voor schoolgaande jeugd, studenten en het grote publiek. Zij staan in voor de coördinatie van alle activiteiten van hun associatie op het vlak van wetenschapspopularisering en wetenschapscommunicatie.

In het kader van het Lissabonakkoord onderneemt de Vlaamse overheid sinds 1994 namelijk tal van initiatieven om het maatschappelijk draagvlak voor wetenschap, techniek en technologische innovatie te verbreden. Dit met het oog op het verhogen van het aantal studenten binnen wetenschappelijke studierichtingen.

Sinds 2006 worden de instellingen van het hoger onderwijs als permanente actoren ingeschakeld op het vlak van wetenschapscommunicatie. Na een eerste overeenkomst tussen overheid en hogeronderwijsinstellingen (2005-2006), gevolgd door een overgangsjaar (2007), werd er een kaderovereenkomst op associatieniveau afgesloten die liep van 1 januari 2008 tot 31 december 2011. Deze overeenkomst werd van rechtswege nog verlengd.

Vanaf 2010 wordt de jaarlijkse maximale subsidie onderverdeeld in een sokkel en een variabel gedeelte, te berekenen volgens de formule die werd vastgelegd in de kaderovereenkomst. Aan de UAB wordt een bijkomende subsidie van 20.000,00 EUR toegekend, als onderdeel van de sokkel van de jaarlijkse maximale subsidie, voor de coördinatie van de Wetenschapswinkels. De subsidie kan uitsluitend besteed worden aan personeels-, werkings- en uitrustingskosten.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de subsidies die bij ministerieel besluit werden toegekend.

Expertiseel Wetenschapscommunicatie	2013	Procentueel	2014	Procentueel	2015	Procentueel	2016	Procentueel	2017	Procentueel
. Associatie KU Leuven	698.188,00	40,64%	711.008,00	40,81%	702.990,00	40,36%	694.533,00	39,69%	698.061,00	39,28%
. AUGent	488.566,00	28,44%	488.051,00	28,02%	495.805,00	28,46%	498.713,00	28,50%	505.322,00	28,44%
. AUHA	244.411,00	14,23%	250.642,00	14,39%	248.415,00	14,26%	254.114,00	14,52%	263.094,00	14,81%
. AUHL	113.216,00	6,59%	114.808,00	6,59%	115.419,00	6,63%	123.049,00	7,03%	126.113,00	7,10%
. UAB	173.619,00	10,11%	177.543,00	10,19%	179.370,00	10,30%	179.591,00	10,26%	184.410,00	10,38%
Totaal	1.718.000,00	100,00%	1.742.052,00	100,00%	1.741.999,00	100,00%	1.750.000,00	100,00%	1.777.000,00	100,00%

3.4 EXPERTISENETWERK LERARENOPLEIDING

Het decreet van 15 december 2006 betreffende de lerarenopleidingen in Vlaanderen heeft naast tal van veranderingen in de lerarenopleiding ook geleid tot de oprichting van zogenaamde expertisenetwerken lerarenopleiding. Een expertisenetwerk is een samenwerkingsverband van lerarenopleidingen uit de universiteit, de hogescholen en de centra voor volwassenenonderwijs. Gekoppeld aan elke associatie werd een expertisenetwerk of een regionaal overlegplatform opgericht. Een beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid vormt het kader voor de activiteiten van elk van deze samenwerkingsverbanden. Voor de uitvoering van de overeenkomsten met de expertisenetwerken en de regionale platformen voorziet de Vlaamse overheid jaarlijks in middelen op de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het toegekende budget bestaat uit een forfaitair bedrag en een variabel bedrag berekend op basis van diploma-aantallen. Vanaf 2016 worden er geen nieuwe bedragen meer toegekend.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de subsidies die bij ministerieel besluit werden toegekend.

Expertisenetwerk Lerarenopleiding	2013	Procentueel	2014	Procentueel	2015	Procentueel	2016	Procentueel	2017	Procentueel
. Associatie KU Leuven: ENW SoE	1.288.581,36	44,79%	1.309.522,04	45,52%	662.476,91	41,68%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. AUGent: ENW AUGent	660.144,87	22,95%	671.090,71	23,33%	362.779,83	22,83%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. AUHA: ELAnt	473.492,14	16,46%	487.538,32	16,95%	276.615,33	17,40%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. AUHL: NOVeLle	276.805,84	9,62%	242.669,93	8,43%	161.667,43	10,17%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
. UAB: BEO	177.975,79	6,19%	166.178,99	5,78%	125.760,50	7,91%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Totaal	2.877.000,00	100,00%	2.876.999,99	100,00%	1.589.300,00	100,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%

3.5 SPORT

Op basis van het sportdecreet van 3 april 2009¹ zijn de associaties verantwoordelijk voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van een sportaanbod. Voor de financiering van de uitvoering van hun sportbeleidsplan wordt voorzien in een jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Regering via Sport Vlaanderen. De berekening van de subsidies gebeurt jaarlijks via een adviesnota aan de minister die de subsidies al dan niet toekent.

De subsidie van de associatie bestaat uit een vast en een variabel bedrag. Elke associatie die voldoet aan de subsidiëeringsvoorwaarden ontvangt een sokkelfinanciering van 48.000 EUR. Het andere deel van de subsidie is afhankelijk van het aantal ingeschreven studenten van de associatie op 1 februari van het voorgaande jaar.

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht van de toegekende subsidies.

Sport	2013	Procentueel	2014	Procentueel	2015	Procentueel	2016	Procentueel	2017	Procentueel
. Associatie KU Leuven	291.980,35	36,50%	290.594,07	36,32%	287.272,12	35,91%	285.741,74	35,72%	283.232,29	35,40%
. AUGent	210.648,97	26,33%	209.592,98	26,20%	209.196,24	26,15%	208.923,63	26,12%	208.408,50	26,05%
. AUHA	136.610,42	17,08%	137.500,18	17,19%	139.603,38	17,45%	140.820,90	17,60%	141.236,11	17,65%
. AUHL	76.006,08	9,50%	76.453,22	9,56%	78.093,41	9,76%	78.756,75	9,84%	80.431,20	10,05%
. UAB	84.754,18	10,59%	85.859,56	10,73%	85.834,85	10,73%	85.756,98	10,72%	86.691,90	10,84%
Totaal	800.000,00	100,00%	800.000,01	100,00%	800.000,00	100,00%	800.000,00	100,00%	800.000,00	100,00%

3.6 SUPERCOMPUTER

Een goede rekeninfrastructuur is essentieel om toponderzoek te kunnen uitvoeren. In 2007 werd door de Vlaamse overheid het Vlaams Supercomputercentrum (VSC) opgericht, dat officieel werd gelanceerd op 23 maart 2009. Dit virtueel centrum, dat de vijf Vlaamse universitaire associaties samenbrengt, heeft als opdracht het op elkaar afstemmen en integreren van de eigen supercomputerinfrastructuren (Tier-2) en het ter beschikking stellen van hun expertise rond High Performance Computing (HPC) ten behoeve van publiek en privaat gefinancierd onderzoek.

Voor de voorbereidende fase (2008-2010) heeft de Vlaamse overheid een bedrag van 2,4 miljoen EUR uitgetrokken. In deze fase kon het VSC rekenen op een gecombineerde financiering van EWI en de Herculesstichting. Deze fase is de eerste aanzet om de bestaande infrastructuur af te stemmen en bijkomend gespecialiseerd personeel aan te trekken voor sensibilisering, opleiding en begeleiding van onderzoekers. In eerste instantie werd de bestaande supercomputerinfrastructuur van de partners verbonden via een optische netwerkverbinding. Op die manier kan elke onderzoeker waar ook in Vlaanderen gebruik maken van de infrastructuur. Naast de financiering van het voorbereidende traject werden er substantiële bedragen uitgetrokken voor de verdere uitbouw. Zo werd voor de investering in de nieuwe generatie supercomputers 10,2 miljoen EUR vastgelegd ten laste van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU-gelden). Het VSC-project wordt al jaren op ad hoc-basis gefinancierd.

¹ Decreet van 3 april 2009 houdende de toekenning van subsidies voor de uitbouw, de coördinatie en de promotie van het sportaanbod van de studentenvoorzieningen van de Vlaamse universiteiten en hogescholen en de erkenning en subsidiëring van een Vlaamse overkoepelende studentensportvereniging.

De eerste Vlaamse supercomputer in deze reeks werd op het einde van 2012 in gebruik genomen en is ondergebracht bij de UGent, die belast is met de technische exploitatie. Hij heeft een prijskaartje van 4,2 miljoen EUR. De Vlaamse Regering heeft de Herculesstichting belast met het beheer van de Tier-1 supercomputer en de financiering van de TIER2 clusters aan de universiteiten. Met de uitbouw van Tier-1 supercomputers in de schoot van het VSC is Vlaanderen klaar om aansluiting te vinden bij grotere Europese initiatieven.

Eind 2016 werd met de steun van de Vlaamse overheid een nieuwe supercomputer of 'HPC Tier-1 infrastructuur' uitgebouwd in Leuven, die de opvolger is van de Tier-1 aan de UGent. De Leuvense cluster kreeg de naam BrENIAC, verwijzend naar zowel 'brain' als 'ENIAC', één van de eerste elektronische computers voor algemeen gebruik, uitgekomen in 1946.

3.7 ANDERE

Naast de hierboven opgesomde subsidies die de associaties ontvangen, zijn er ook een aantal kleinere projecten die worden gesubsidieerd door diverse overheden en die verschillend zijn van associatie tot associatie. Hierna volgt een niet-exhaustieve lijst.

3.7.1 Ecocampus

De professionelen van morgen moeten beschikken over de nodige bagage om complexe vraagstukken over milieu en duurzame ontwikkeling aan te pakken. Hier is een onmiskenbare rol weggelegd voor de Vlaamse associaties.

Met het project Ecocampus, dat uitgaat van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) van de Vlaamse overheid, werden aan het hoger onderwijs forse impulsen gegeven om afgestudeerden af te leveren die milieubewust zijn en naar een duurzame maatschappij streven.

3.7.2 Brutus

BRUTUS staat voor 'BRUsselse TUtoren voor Scholieren'. Via dit project van de UAB kunnen studenten vanaf hun tweede bachelorjaar aan de VUB en EhB worden opgeleid tot tutor. Een tutor biedt kleine groepjes scholieren in het Brusselse secundair onderwijs extra ondersteuning bij het behalen van hun diploma.

Dit project is ingebed in de Specifieke Lerarenopleiding van de VUB in de vorm van een stage.

Het project wordt gesteund door de Vlaamse Gemeenschapscommissie in het kader van het Federaal Impulsfonds voor migrantenbeleid en op voorstel van minister Guy Vanhengel. Ook de Koning Boudewijnstichting en BNP Paribas reiken hiervoor subsidies uit.

Dit project is afgesloten binnen de UAB in 2017 vanwege inkanteling ervan binnen de VUB.

3.7.3 Taal tot de derde macht

Taal tot de derde macht in de lerarenopleiding is een project binnen het Brussels Expertisenetwerk Onderwijs, gesubsidieerd vanuit de Vlaamse overheid. Het omvat meerdere deelprojecten met als hoofddoelstelling het opleiden van toekomstige vakleerkrachten tot taalgerichte lesgevers die werken aan contextrijk, interactief en taalondersteunend onderwijs.

3.7.4 Kunst

Associaties kunnen een werkingssubsidie ontvangen op basis van het kunstendecreet van 2 april 2004². Dit geeft hen de mogelijkheid om een project op het vlak van de kunsten te realiseren, afgerond in tijd en qua doelstelling. De UAB maakte reeds gebruik van deze mogelijkheid.

3.7.5 Droge Voeding Kassa 4

Droge Voeding Kassa 4 was een EWI-project, aangevraagd en uitgevoerd door onderwijskundigen en wetenschappers van de AUHL. Dit project werd gedeeltelijk gesubsidieerd door de Vlaamse overheid in het kader van het actieplan 'Wetenschap maakt knap'.

3.7.6 Makerspace

Makerspace@PXL/UHasselt is een multidisciplinair technologisch 'maaklabo' voor jong en oud, op de Technologicampus in Diepenbeek. Voor de studenten en onderzoekers van Hogeschool PXL en de Universiteit Hasselt biedt de Makerspace unieke kansen voor interdisciplinaire samenwerking, bijvoorbeeld binnen de domeinen architectuur en kunsten.

Voor de realisatie van Makerspace@PXL/UHasselt ontvingen beide instellingen in 2014 een eenmalige subsidie van 100.000 EUR vanwege het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) van de Vlaamse overheid. Alle andere kosten - het Makerspace-personeel de komende jaren, de aanpassingswerken, website en communicatie - worden gedragen door de Hogeschool PXL en de Universiteit Hasselt.

3.7.7 Kick Off the Campus

Kick Off the Campus luidt de officiële start in van het nieuwe academiejaar aan de UAB. Dit project bundelt alle welkomstactiviteiten op en rond de campussen. Gedurende de eerste twee weken worden de (nieuwe) studenten welkom geheten en gegidst door de verschillende campussen en diensten. De associatie ontvangt hiervoor subsidies van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

---

² Decreet van 2 april 2004 houdende de subsidiëring van kunstenorganisaties, kunstenaars, organisaties voor kunsteducatie en organisaties voor sociaal - artistieke werking, internationale initiatieven, publicaties en steunpunten.

4 CONCLUSIES

- Voor hun bedrijfsopbrengsten zijn de associaties deels afhankelijk van de bijdragen van de partners (lidgelden) en deels van een rechtstreekse tussenkomst van de overheid (decretale toelage). Afzonderlijke projecten worden eveneens door de overheid of door andere instanties gefinancierd. De kosten en de opbrengsten van de vereniging worden niet beïnvloed door de projecten. De bewegingen rond de projecten zijn neutraal wat inkomsten en uitgaven betreft en indien er toch overschotten zijn dan worden ze via de bestemde fondsen in de jaarrekening tot uiting gebracht.
- Het bedrijfstekort van 2016 evolueerde naar een **bedrijfsoverschot** in 2017. De associaties boeken in 2017 samen een bedrijfsoverschot van 36.623 EUR. Vertaald in een absoluut cijfer betekent dit een meeropbrengst van 827.736 EUR t.o.v. 2016. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de toename van de brutomarge.
- In het boekjaar 2017 realiseren de associaties samen een **financieel resultaat** van -350 EUR. De financiële opbrengsten dalen in 2017 met 41,65% en de financiële kosten stijgen met 13,16%. In 2017 realiseerden de associaties samen dan ook een financieel resultaat dat 464 EUR of 406,54% lager ligt dan in 2016.
- In 2017 geven het bedrijfsoverschot van 36.623 EUR en het financieel resultaat van -350 EUR samen een **overschot uit de gewone bedrijfsuitoefening** van 36.273 EUR. Dit is 827.272 EUR of 104,59% meer dan in 2016.
- Het positief uitzonderlijk resultaat van 2016 is uitsluitend toe te schrijven aan de AUGent. In 2017 boekt geen enkele associatie uitzonderlijke opbrengsten. De AUGent boekt wel uitzonderlijke kosten.
- Het resultaat dat de associaties uit hun activiteiten behalen, is positief. De associaties boeken in 2017 samen een **overschot van het boekjaar** van 36.255 EUR. Dit is 822.685 EUR of 104,61% meer dan in het boekjaar 2016.

Dit overschot van het boekjaar is opgebouwd uit 3 componenten: het bedrijfsoverschot (9901), het financieel resultaat (75/65) en het uitzonderlijk resultaat (76/66).

Het **geaggregeerd bedrijfsoverschot** bedraagt 36.623 EUR. Hierin verwerft de UAB met 421,45% het grootste individuele aandeel. De AUHA (-166,02%) heeft het grootste bedrijfstekort, gevolgd door de AUGent (-73,51%), de AUHL (-66,81%) en ten slotte de Associatie KU Leuven (-15,11%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot/tekort (JR9901) van het boekjaar van de associatie is het grootst bij de AUGent (99,93%) en het kleinst bij de Associatie KU Leuven (94,00%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot van het boekjaar van de associaties samen bedraagt 101,01%.

Het **geaggregeerd financieel resultaat** bedraagt -350 EUR. Hierin verwerft de Associatie KU Leuven met 100,91% het grootste individuele aandeel, gevolgd door de AUHA (33,68%), de AUHL (16,01%) en de AUGent (0,00%). DE UAB verwerft met -50,60% het kleinste individuele aandeel.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot/tekort van het boekjaar van de associatie is het grootst bij de Associatie KU Leuven (6,00%) en het kleinst bij de AUGent (0,00%).

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot van het boekjaar van de associaties samen bedraagt -0,96%.

Het **geaggregeerd uitzonderlijk resultaat** bedraagt -18 EUR. Dit is volledig toe te schrijven aan de AUGent.

Het procentueel aandeel van deze rubriek in het overschot van het boekjaar van de associaties samen bedraagt -0,05%.

- De **totale balanswaarde** van alle associaties samen bedraagt 8.167.540 EUR op 31 december 2017 tegenover 9.750.546 EUR op 31 december 2016. Deze daling met 1.583.007 EUR of 16,24% is in de eerste plaats toe te schrijven aan de vlottende activa.

De **geaggregeerde vaste activa** bedragen 18.245 EUR op 31 december 2017. Dit is een daling t.o.v. 2016 met 18.672 EUR of 50,58%.

De **geaggregeerde vlottende activa** bedragen 8.149.295 EUR op 31 december 2017. Dit is een daling t.o.v. 2016 met 1.564.335 EUR of 16,10%.

Deze daling is in de eerste plaats het gevolg van de vermindering van het bedrag aan geldbeleggingen en liquide middelen. De som van de geldbeleggingen en liquide middelen bedraagt in 2016 op geaggregeerd niveau 6.171.196 EUR en daalt in 2017 met 29,32% naar 4.361.804 EUR.

De vaste activa bedragen 0,38% van het balanstotaal in de jaarrekening 2016 en 0,22% van het balanstotaal in de jaarrekening 2017. De vlottende activa bedragen 99,62% in 2016 en 99,78% in 2017. Er is dus een kleine beweging van de vaste naar de vlottende activa.

In het boekjaar 2017 bestaan de vaste activa voor 0,22% uit materiële vaste activa en voor 0,00% uit financiële vaste activa. De vlottende activa bestaan voor 53,40% uit liquide middelen, voor 30,55% uit overlopende rekeningen en voor 15,83% uit vorderingen op ten hoogste één jaar.

Het **geaggregeerd eigen vermogen** van de associaties bedraagt 1.911.672 EUR in 2016 en stijgt met 1,90% naar 1.947.929 EUR in 2017. Dit is toe te schrijven aan een stijging van de bestemde fondsen bij twee associaties. Bij de UAB stijgen de bestemde fondsen het meest met 165.020 EUR, gevolgd door de AUHA met 146.213 EUR. De Associatie KU Leuven en de AUHL hebben noch in 2016, noch in 2017 bestemde fondsen. Bij de AUGent dalen de bestemde fondsen met 4.027 EUR.

In het boekjaar 2017 zien we een daling van de **geaggregeerde schulden** met 20,66%. Geen enkele associatie heeft schulden op meer dan één jaar. De schulden op ten hoogste één jaar dalen met 1.622.708 EUR of 20,71% t.o.v. 2016. Dit is in de eerste plaats toe te schrijven aan de substantiële daling van deze schulden bij de AUHL met 1.178.554 EUR.

In 2016 bestaan de passiva voor 19,61% uit eigen vermogen en voor 80,39% uit schulden. De structuuranalyse van de passiva in 2017 toont een substantiële verschuiving met 23,85% eigen vermogen en 76,15% schulden. Het eigen vermogen van de associaties neemt dus toe en de financiële onafhankelijkheid wordt daardoor groter.